TÒA ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ BUÔN MA THUỘT** **TỈNH ĐẮK LẮK**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**
Số: 18/2023/QĐST-VDS	*Buôn Ma Thuột, ngày 25 tháng 5 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ BUÔN MA THUỘT, TỈNH ĐẮK LẮK

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Trần Duy Đức.

***Thư ký phiên họp*:** Bà Nguyễn Thị Thanh Bình - Thư ký Tòa án.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Diệu Linh - Kiểm sát viên.

Ngày 25 tháng 5 năm 2023, tại trụ sở Tòa án Nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 18/2023/TLST-VDS ngày 09 tháng 5 năm 2023 về việc *"Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"*, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 25/2023/QĐST-VDS ngày 17 tháng 5 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà H'M HMok – Sinh năm 1956.

Địa chỉ: Buôn K, xã H, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk (có đơn đề nghị Tòa án mở phiên họp giải quyết việc dân sự vắng mặt).

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Anh Y K HMok – Sinh năm 2003

Địa chỉ: Buôn K, xã H, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk (vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự và bản tự khai trong quá trình giải quyết việc dân sự, người yêu cầu – Bà H'M HMok trình bày có nội dung như sau:

Cháu Y K HMok – Sinh ngày 01 tháng 8 năm 2003 là con của tôi và chồng là ông Y B Niê (ông Y B Niê đã chết vào năm 2023). Từ khi sinh ra, cháu Y K HMok đã bị bệnh đao và đã được chuẩn đoán là thiểu năng tâm thần mức độ nặng. Cháu Y K HMok không có khả năng nhận thức và không có khả năng điều khiển được hành vi, không có khả năng lao động tự kiếm sống, mọi sinh hoạt cá nhân hàng ngày của cháu Y K đều phải có người trong gia đình giúp đỡ.

Hàng tháng cháu Y K HMok đều được nhận trợ cấp xã hội theo sổ lĩnh tiền trợ cấp xã hội hàng tháng của Phòng Lao động, Thương binh và xã hội thành phố Buôn Ma Thuột.

Vì vậy, tôi đề nghị Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột tuyên bố cháu Y K HMok – Sinh ngày 01 tháng 8 năm 2003 là người mất năng lực hành vi dân sự.

- *Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột:*

Về tố tụng: Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma thụ lý, giải quyết việc dân sự theo đơn yêu cầu của bà H'M HMok đúng thẩm quyền và trình tự, thủ tục theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Tại phiên họp, Thẩm phán và Thư ký đã chấp hành đúng các quy định của pháp luật.

Về nội dung: Căn cứ vào khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự. Đề nghị Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột chấp nhận đơn yêu cầu của bà H'M HMok: Tuyên bố anh Y K HMok – Sinh ngày 01 tháng 8 năm 2003, là người mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án Nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột nhận định:

[1] Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết: Đây là vụ việc "Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột theo quy định tại khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Xét yêu cầu của bà H'M HMok yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Y K HMok là người mất năng lực hành vi dân sự; Ngày 15 tháng 5 năm 2023, Toà án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột đã ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 09/2023/QĐ-TA trưng cầu Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên để giám định sức khỏe, bệnh tật, năng lực hành vi dân sự của anh Y K HMok.

Tại bản kết luận giám định pháp y tâm thần số 104/KLGĐ ngày 17 tháng 5 năm 2023 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên đã kết luận đối với anh Y K HMok, sinh năm 2003; Giới tính: Nam; Nơi thường trú: Buôn K, xã H, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk.

- Về y học: Anh Y K HMok bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần nặng (F27-ICD10).

- Về khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi: Anh Y K HMok mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.

Do đó bà H’M HMok, là mẹ đẻ của anh Y K HMok, có đơn yêu cầu Tòa án giải quyết tuyên bố anh Y K HMok là người mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ, phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự nên cần chấp nhận.

[3] Về chi phí giám định pháp y tâm thần và lệ phí giải quyết việc dân sự:

Về chi phí giám định pháp y tâm thần: Người yêu cầu bà H’M HMok phải chịu chi phí giám định pháp y tâm thần. (Bà H’M HMok đã nộp tại Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên và đã chi phí xong)

Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà H’M HMok – Sinh năm 1956 là người cao tuổi, thuộc trường hợp được miễn nộp tiền lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về án phí, lệ phí Tòa án.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; khoản 2 Điều 39; Điều 372; Điều 376, Điều 377 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự;

Căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của bà H’M HMok.

Tuyên bố: Anh Y K HMok – Sinh ngày 01 tháng 8 năm 2003; Nơi cư trú: Buôn K, xã H, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về chi phí giám định pháp y tâm thần và lệ phí giải quyết việc dân sự:

Về chi phí giám định pháp y tâm thần: Người yêu cầu bà H’M HMok phải chịu chi phí giám định pháp y tâm thần. (Ghi nhận việc người yêu cầu đã nộp chi phí giám định tại Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên và chi phí đủ)

Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà H’M HMok – Sinh năm 1956 là người cao tuổi, thuộc trường hợp được miễn nộp tiền lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về án phí, lệ phí Tòa án.

3. Đương sự vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo; Viện kiểm sát nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được niêm yết theo quy định của Bộ luật tố tụng Dân sự.

***Nơi nhận*:**
- *TAND tỉnh Đắk Lắk;*
- *VKSND tỉnh Đắk Lắk;*
- *VKSND TP.BMT;*
- *Chi cục THADS TP.B;*
- *UBND xã H, TP.B;*
- *Các đương sự;*
- *Lưu hồ sơ vụ án.*

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(Đã ký)

Trần Duy Đức